

Biskop Atle Sommerfeldt:

Preken årsmøte Åpen Folkekirke

Kulturkirken Jakob, Oslo

14.januar 2017

Jes 42,1-6

Det er en storslått visjon som kommer til oss fra Jesaja om Guds tjener. Forankret i livets Gud som

*"skapte himmelen og spente den ut,
som bredte ut jorden og alt som spirer der,
som gir pust til folket på jorden og
ånd til dem som ferdes der" –*

fremstår Guds tjener med et oppdrag om rett og rettferd for hele dette veldige skaperverket og alle som lever der. Det er et oppdrag som sprenger seg vei gjennom alle grenser og kategorier menneskeheten fra tidenes morgen har satt mellom mennesker og grupper av mennesker. Som livets pust og livets ånd ikke kan stoppes av murer og grener og gjerder, kan ikke Guds tjeners oppdrag låses inne i ett folk eller en kirke.

Visjonen slik den kommer til oss er legemliggjort i et bestemt folk av fordrevne flyktninger på et bestemt sted, Babylon - vår sivilisasjons vugge - og en bestemt tid - for 2500 år siden.

Visjonens kraft kommer fra møtet mellom denne konkrete bestemmelsen og buen den spenner fra tidens morgen til tidens slutt. Denne buen skaper som regnbuen - Guds store løfte til menneskene om aldri å slippe oss, selv om nød og sult og undertrykkelse og sorg vil være vår hverdag - en bue over alt levende, synlig og tilgjengelig for alle.

Det er livets visjon Jesaja tegner for oss: Livets Gud som gir håp om at en dag vil rettferdigheten seire og Guds visjon om et forsonet mangfold av alle slags mennesker, vil sprenger tid og rom og erfares av hver og en og alle.

Visjonen gir løftet om at Gud vil synliggjøre for oss dette håpets virkelighet i vår verden. Det som var skjult for folket i Babylon, vet vi skjedde da Guds tjener ga seg til kjenne for oss i den inkarnerte, korsfestede og oppstandne Jesus Kristus. I ham kom

lyset til verden som alle folkeslagene kan gjenkjenne, fordi han fremsto midt i menneskenes hverdag på et bestemt landområde i en avgrenset tidsperiode.

Hvor er så denne Guds tjener å finne hos oss, i Norge, i vår hverdag? Har vi mer enn regnbuen som håpet kan støtte seg på, og som vi kan se?

Det er mange også i vår tid som hevder både det ene og det andre som tegn på håpets tilstedeværelse. Noen fester sin lit til at staten Israel er Guds håp for verden, andre på mirakuløse helbredelser eller ekstraordinære visjoner og predikanter med særlig kraft. Men det er fortsatt den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus som er Guds tjener og den som bærer oppdraget om å levendegjøre Guds visjon for folkeslagene også i vår tid og for vår generasjon. Det er Jesus, midt i verden som er vårt håps ankerfeste.

Det er i den sakramentale forening av himmel og jord, menneske og Gud, skaper og det skapte, at Jesus gjenfinnes i vår tid. Vi finner Guds tjener, den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus når vann, alt levendes forutsetning og kilde, blir stedet for Guds velkomst til livets fellesskap - og når Kristus møter oss i skapelsens frukter i brød og vin og inviterer oss til en liten forsmak på Guds-visjonens festmåltid.

Guds tilstedeværelse hos oss er ikke lenger begrenset til ett folk eller av tid og rom. Sakramentene kan forvaltes på alle steder og til alle tider, utøvd på hvert sted, tilgjengelig og gjenkjennelig liksom regnbuen, for alle.

Er dette forståelig? Nei, vi bekjenner at dette er et stort mysterium, men også at vi har tillit til det og kan hvile i. Det er ikke et tegn som skriker og roper og er spektakulært tilstede på gater og streder, men gatens støy og mennesker ondskap kan heller ikke knekke og ødelegge det. Og det er synlig for alle.

Til å forvalte og skape disse stedene der mennesker kan møte Guds tjener og få del i Guds mysterium i sin hverdag, har Gud gjennom sin hellige ånd utrustet kirken.

I den mystiske foreningen med den korsfestede og oppstandne skapes kirken som synlig kropp der alle slags folk er døpt inn som lemmer, som et tilgjengelig tre der mennesker vokser ut som grener med livgivende kraft fra treets røtter og stamme som er Guds tjener, bærer av liv og håp.

Ingen demokratireformer eller endringer i forholdet mellom stat og kirke gjør kirken til Herre i eget hus. Kirken har aldri hatt noen annen og vil alltid ha bare én Herre, den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus. Og han kommer til oss i vann, brød og vin og

ordene om alle våre synderes nådige tilgivelse og gjenopprettelse. Det er i denne virkeligheten Guds tjener fremstår for menneskene i dag. Det gjør at vi bekjenner med rette at kirken i verdens tid og sted er den Guds tjener som Jesaja varsler og beskriver: Kirken er Krist synlige kropp inntil skapelsens gjenopprettelse i Guds tid, en gang i fremtiden.

Kirken som Kristi kropp er sendt til verden for å videreføre Guds tjeners oppdrag om å føre retten ut til folkeslagene og sette retten igjennom på jorden. Nettopp som forvalter av Guds sakramentale mysterium i kirkerommet, er kirken sendt ut av kirkerommet for å kjempe for barmhjertighet, rettferdighet og hele skaperverkets fred - slik Jesus gjorde den gangen.

Kirken har alltid forstått at oppdraget innebærer å ledsage sårbare mennesker når de rammes av og kjemper med dødens virkelighet i sine liv, enten det er i sult, som tørstende, syke, nakne, fengslede eller fremmede. Like konkret som Jesus ledsaget og helbredet utstøtte og marginaliserte mennesker inn i fellesskapet på tvers av grensene som var satt, like konkret er det kirkens oppdrag å inkarnere visjonen når menneskene lider og setter grenser og avviser hverandre.

Åpen Folkekirke har levendegjort oppdraget ved åpne kirken for mennesker som religion og samfunn stenger ute på grunn av deres seksuelle legning. Håpsteget er blitt virkelig for mange fortvilede sjeler.

I årene fremover gjelder det for Den norske kirke ikke å la seg fange av folket til å bli en folkekirke eksklusivt for "det norske", hva nå det måtte være.

Når unge mennesker, født og oppvokst i Norge, ikke får jobb på gatekjøkken fordi de bruker hijab, er det på tide å markere tydelig at dette ikke er i tråd med Guds store visjon om rettferd for hele skaperverket og alle folkeslag.

Vi må heller ikke la oss friste til ikke å utfordre det norske samfunn om vår delaktighet i at millioner av mennesker nå og i tiårene fremover vil høste fortvilelsens frukter av vårt bidrag til klimaendringene.

Vi kan aldri tie om at Guds rettferdighet ikke kan tåle at noen ti-talls mennesker eier like mye som 50% av menneskeheten, og at finansspekulanter og skattesnytere stikker av gårde med hoveddelen av den økonomiske veksten.

Vi kan aldri akseptere at våre politiske ledere sprer frykt i befolkningen i møte med mennesker som har rett til beskyttelse, og som skal leve i våre lokalsamfunn med sin ulike etnisitet og religion.

Guds rettferd er ikke på vent til den nye himmel og den nye jord viser seg. Vi er Kristi legeme i verden og bekjenner troen på at livets Gud handler og holder på før døden og historiens slutt. Og vårt oppdrag er å være Guds tjeners hender.

I en tid med mye frykt og fortvilelse over hvordan politiske ledere i mange land brutaliserer ordskiftet og fratar mennesker grunnleggende sosiale rettigheter, er det vår oppgave som kirke å være et lys for folkeslagene og vise menneskers håpets tegn i vår verden. De finnes like langt som Guds kjærlighet rekker, håpets visjon er ikke låst inne i kirken, men gjenfinnes overalt hvor livets Gud slipper til.

Forankret i vårt møte med den levende Gud i dåp og nattverd er vi som kirke en bevegelse og et fellesskap som åpner opp andre rom for mennesker, enn destruksjonens og fryktens ødeleggende virkelighet. Vi er kalt til å mobilisere mennesker for håp i en verden som hele tiden fristes til å omfavne mørket. Ikke for Guds skyld, ikke for kirkens skyld, men for menneskene og skaperverket skyld. Måtte den korsfestede og oppstandne Jesus Kristus gripe våre hender og lede oss i denne sendelsen slik at vi er et lys for folkeslagene.

Ære være Faderen og Sønnen og Den hellige ånd, som var og er og blir en sann Gud, fra evighet til evighet. Amen.